

Vec C-86/20

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

18. február 2020

Vnútroštátny súd:

Krajský soud v Brně

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

14. január 2020

Žalobkyňa:

Vinařství U Kapličky s.r.o.

Žalovaná:

Státní zemědělská a potravinářská inspekce

PRACOVNÝ DOKUMENT

UZNESENIE

Krajský soud v Brně rozhodol [*omissis*] vo veci

žalobkyne: **Vinařství U Kapličky s.r.o.** [*omissis*]

proti

žalovanej: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**
[*OMISSIS*] Brno

o žalobe proti rozhodnutiu žalovanej zo 4. 8. 2016 [*omissis*]

takto:

I. Súdnemu dvoru Európskej únie **sa predkladajú** tieto prejudiciálne otázky:

1. Predstavuje dokument V I 1, vydaný na základe nariadenia Komisie (ES) č. 555/2008 z 27. júna 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008 o spoločnej organizácii trhu s vínom, pokiaľ ide o podporné programy, obchod s tretími krajinami, výrobný potenciál a kontroly vo vinárskom sektore, a obsahujúci osvedčenie autorizovaného subjektu tretej krajiny, že výrobok bol vyrobený prostredníctvom enologických postupov odporučených a uverejnených zo strany OIV alebo schválených Spoločenstvom, len administratívnu podmienku pre vstup vína na územie Európskej únie?
2. Bráni právo Únie vnútroštátnemu pravidlu, ktoré umožňuje obchodníkovi s vínom dovezeným z Moldavska zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt spočívajúci v uvedení vína podrobeného enologickým postupom nepovoleným v Európskej únii do obehu, ak nie je vnútroštátnymi orgánmi vyvrátená domnienka tohto obchodníka, že víno bolo vyrobené prostredníctvom enologických postupov schválených Európskou úniou, ktorú mohol nadobudnúť z dokumentu V I 1 vydaného moldavskými orgánmi na základe nariadenia Komisie (ES) č. 555/2008 z 27. júna 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008 o spoločnej organizácii trhu s vínom, pokiaľ ide o podporné programy, obchod s tretími krajinami, výrobný potenciál a kontroly vo vinárskom sektore?

II. Konanie sa **prerušuje**.

Odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Rozhodnutím Státní zemědělské a potravinářské inspekce, Inspektorátu v Brně zo 14. 1. 2016 [*omissis*] (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) bola žalobkyňa uznaná za vinnú zo spáchania správnych deliktov podľa § 39 ods. 1 písm. ff) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradníctví a vinařství, v znení účinnom do 31. 3. 2017 (ďalej len „zákon o vinohradníctve a vinařstve“), a bola jej uložená pokuta vo výške 2 100 000 Kč a povinnosť uhradiť náklady laboratórneho rozboru vo výške 86 420 Kč. Správnych deliktov sa mala žalobkyňa dopustiť tým, že uvádzala do obehu vína, krajina pôvodu Moldavsko, ktoré boli podrobené nepovoleným enologickým postupom, čím porušila článok 80 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (ďalej len „nariadenie č. 1308/2013“). V niektorých prípadoch žalobkyňa údajne tiež porušila článok 80 ods. 2 písm. c) nariadenia č. 1308/2013, podľa ktorého sa tieto výrobky neuvádzajú na trh v Únii ďalej vtedy, keď nie sú v súlade s pravidlami stanovenými v prílohe VIII, podľa ktorej je povolené zvyšovanie prirodzeného obsahu alkoholu v objemových percentách, ktoré neprekračuje povolenú hodnotu 3 obj. %. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie, ktoré žalovaná rozhodnutím zo 4. 8. 2016 [*omissis*] (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) zamietla, pričom prvostupňové rozhodnutie potvrdila.
2. Žalobkyňa napadla toto rozhodnutie žalobou, v ktorej najmä namieta, že žalovaná sa dostatočne nezaoberala uvádzanou liberáciou (zbavením zodpovednosti za uvedené správne delikty). Dôvod liberácie vidí v tom, že k vínu boli pripojené dokumenty V I 1 vydané moldavskými orgánmi na základe nariadenia Komisie (ES) č. 555/2008 z 27. júna 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008 o spoločnej organizácii trhu s vínom, pokiaľ ide o podporné programy, obchod s tretími krajinami, výrobný potenciál a kontroly vo vinárskom sektore (ďalej len „nariadenie č. 555/2008“). Víno teda nechala skontrolovať sprostredkovane štátnym orgánom autorizovaným Európskou úniou. V správnom konaní preto navrhla vykonanie dokazovania dokumentmi V I 1 k jednotlivým kontrolovaným vínam.
3. Žalovaná v správnom konaní dokazovanie dokumentmi V I 1 nevykonala (a tieto doklady ani od žalobkyne nevyžiadala), pretože dospela k záveru, že spoliehanie sa na dokumenty V I 1 (bez toho, aby žalobkyňa nechala vykonať laboratórny rozbor šarží dodaného vína) nemôže postačovať na zbavenie sa zodpovednosti za dané správne delikty.
4. Krajský soud v Brně v rozsudku z 26. 4. 2018 [*omissis*] dospel k záveru, že v danej veci nebolo principiálne vylúčené, aby sa žalobkyňa zbavila zodpovednosti za správne delikty z dôvodu, že sa spoliehala na dokument V I 1. Pokiaľ autorizovaný subjekt tretej krajiny v dokumente V I 1 osvedčí, že výrobok bol vyrobený prostredníctvom enologických postupov schválených Európskou

úniou, potom sa osoba obchodujúca s vínom, ku ktorému je pripojený tento dokument, môže spoliehať na pravdivosť takéhoto osvedčenia. Krajský súd zároveň predostrel ďalšie okolnosti, ktoré je nutné skúmať na účely posúdenia, či sa žalobkyňa skutočne zbavila svojej zodpovednosti, a dospel k záveru, že na účely tohto posúdenia chýbajú v správnom spise jednoznačné skutkové zistenia. Napadnuté rozhodnutie preto zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

5. Na základe kasačnej sťažnosti žalovanej následne Nejvyšší správní soud rozsudkom zo 16. 8. 2018 [omissis] zrušil rozsudok Krajského soudu v Brně z 26. 4. 2018 [omissis] a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Dospel totiž k záveru, že predloženie dokladu V I 1 nie je dostatočné na účely liberácie. Pokiaľ ide o charakter tohto dokumentu, konštatoval, že ide len o administratívne povolenie na vstup predmetného vína do priestoru EÚ.
6. Na základe tohto záväzného právneho názoru následne Krajský súd pristúpil k zamietnutiu žaloby rozsudkom z 21. 11. 2018 [omissis]. Následnú kasačnú sťažnosť zamietol tiež Nejvyšší správní soud rozsudkom z 27. 3. 2019 [omissis]. Na základe ústavnej sťažnosti žalobkyne potom boli oba tieto rozsudky zrušené nálezom Ústavního soudu z 5. 9. 2019 [omissis]. Ústavní soud primárne konštatoval porušenie práva žalobkyne na spravodlivý proces v dôsledku toho, že Nejvyšší správní soud zásadne nesúhlasil s právnymi závermi Krajského soudu týkajúcimi sa záväznosti osvedčenia nachádzajúceho sa v dokumente V I 1 ako inštitútu práva, pretože podľa Ústavního soudu tak mohol urobiť až po predložení prejudiciálnej otázky Súdneho dvoru Európskej únie.

II. Relevantná právna úprava

7. Jadrom žalobného dôvodu, ktorého sa týka predkladaná prejudiciálna otázka, je interpretácia a aplikácia vnútroštátneho ustanovenia o liberácii (zbavenie sa objektívnej zodpovednosti za správny delikt, t. j. zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie), ktorú do značnej miery pre teraz prejednávanú vec vyriešil Ústavní soud v horeuvedenom náleze. Ide o čisto vnútroštátne ustanovenie, ktorým nebolo implementované žiadne pravidlo práva Únie. Závery Ústavního soudu, ktoré sú pre tunajší súd záväzné, sú však do určitej miery podmienené správnym zodpovedaním otázky, akú povahu má dokument V I 1 vydaný podľa nariadenia č. 555/2008. Ústavní soud poukázal na to, že povaha dokumentu V I 1 je pre dané konanie významná, a zároveň zdôraznil, že sám nemá právomoc hľadať správne uplatnenie práva Únie alebo autoritatívne vykladať jeho obsah. Právo Únie teda zohráva zásadnú rolu z hľadiska toho, či je správne pôvodné východisko tunajšieho súdu (ku ktorému sa priklonil aj Ústavní soud), že dokument V I 1 nie je len administratívnou podmienkou pre vstup vína na územie EÚ. Z tohto pohľadu sú podstatnými ustanovenia nariadenia č. 555/2008. Keďže v danom prípade ide o zbavenie zodpovednosti za správny delikt, ktorý fakticky spočíva v porušení nariadenia č. 1308/2013, uvádza súd ďalej tiež dotknuté ustanovenia tohto predpisu.

II. A. Vnútroštátne právo

8. Podľa § 39 ods. 1 písm. ff) zákona o vinohradníctve a vinárstve právnická osoba alebo fyzická osoba podnikateľ sa ako výrobca alebo ako osoba uvádzajúca produkt do obehu dopustí správneho deliktu tým, že poruší povinnosť stanovenú predpisom Európskej únie upravujúcim oblasť vinohradníctva, vinárstva alebo obchodu s produktmi.
9. Podľa § 40 ods. 1 zákona o vinohradníctve a vinárstve právnická osoba za správny delikt nezodpovedá, ak preukáže, že vynaložila všetko úsilie, ktoré bolo možné požadovať, aby porušeniu povinnosti zabránila.

III. B. Právo Únie

10. Článok 40 nariadenia č. 555/2008 stanovuje: „*Osvedčenie a správa o analýze uvedené v článku 82 ods. 3 písm. a) a b) nariadenia (ES) č. 479/2008 tvoria jeden dokument, ktorého časť:*
 - a) *„osvedčenie“ vyhotoví orgán tretej krajiny, v ktorej má produkt pôvod;*
 - b) *„správa o analýze“ vyhotoví úradné laboratórium uznané treťou krajinou, v ktorej má produkt pôvod.“*
11. Článok 41 nariadenia č. 555/2008 stanovuje: „*Správa o analýze obsahuje tieto údaje:*
 - a) *v prípade vín a hroznového muštu v procese kvasenia:*
 - i) *celkový obsah alkoholu v objemových percentách;*
 - ii) *skutočný obsah alkoholu v objemových percentách;*
 - b) *v prípade hroznového muštu a hroznovej šťavy, hustota;*
 - c) *v prípade vín, hroznového muštu a hroznovej šťavy:*
 - i) *celkový extrakt;*
 - ii) *celkovú kyslosť;*
 - iii) *obsah prchavých kyselín;*
 - iv) *obsah kyseliny citrónovej;*
 - v) *celkový obsah oxidu siričitého;*
 - vi) *prítomnosť odrôd získaných medzidruhovým krížením (priamo plodiace hybridy alebo iné odrody, ktoré nepatria do druhu Vitis vinifera).“*

12. Článok 43 ods. 1 nariadenia č. 555/2008 stanovuje: „*Osvedčenie a správa o analýze pre každú zásielku určenú na dovoz do Spoločenstva sa vyhotovujú v jednom dokumente V I 1.*

Dokument uvedený v prvom pododseku sa vypracuje na formulári V I 1, ktorý zodpovedá vzoru uvedenému v prílohe IX. Podpisuje ho úradník úradného orgánu a úradník uznaného laboratória uvedeného v článku 48.“

13. Článok 48 ods. 1 prvá veta nariadenia č. 555/2008 stanovuje: „*Komisia vypracuje a aktualizuje zoznamy obsahujúce názvy a adresy organizácií a laboratórií, ako aj výrobcov vinárskych produktov oprávnených vyhotovovať dokument V I 1, a to na základe oznámení od príslušných orgánov tretích krajín.“*
14. Článok 51 nariadenia č. 555/2008 stanovuje: „*Ak majú príslušné orgány členského štátu podozrenie, že produkt s pôvodom v tretej krajine nie je v súlade s článkom 82 ods. 1 a 2 nariadenia (ES) č. 479/2008, bezodkladne o tom informujú Komisiu.“*
15. Príloha IX k nariadeniu č. 555/2008 obsahuje vzor formulára V I 1, ktorý pod bodom 9 obsahuje nasledujúci text, pri ktorom sa majú zodpovedajúce údaje zaškrtnúť krížikom: „*Popísaný výrobok ⁽³⁾ je / nie je určený na priamu ľudskú spotrebu, zodpovedá vymedzeniam alebo kategóriám Spoločenstva, pokiaľ ide o produkty z muštového hrozna, bol vyrobený s použitím enologických postupov ⁽³⁾ odporúčaných a zverejnených Medzinárodnou organizáciou pre vinič a víno (OIV) / schválených Spoločenstvom.“* Poznámka ⁽³⁾ v danom texte označuje pokyn na označenie zodpovedajúceho údaju krížikom. Skratka OIV zase označuje Medzinárodnú organizáciu pre vinič a víno.
16. Článok 80 ods. 2 nariadenia č. 1308/2013 stanovuje: „*Výrobky uvedené v prílohe VII časti II sa v Únii neuvádzajú na trh, ak:*
- a) prešli enologickými postupmi, ktoré v Únii nie sú povolené;*
 - b) prešli enologickými postupmi, ktoré nie sú povolené na vnútroštátnej úrovni; alebo*
 - c) nespĺňajú pravidlá ustanovené v prílohe VIII.“*

III. Rozbor predkladanej prejudiciálnej otázky

17. Ako už súd uviedol, podstatou žalobného dôvodu, ktorého sa týka predkladaná prejudiciálna otázka, je interpretácia a aplikácia vnútroštátneho pravidla o zbavení zodpovednosti za správny delikt. K tejto otázke sa záväzne vyslovil v tejto veci Ústavní súd, avšak s výhradou, že nie je orgánom, ktorý by mal právomoc autoritatívne vykladať obsah práva Únie. Východiskom pre závery Ústavného soudu bol pritom záver, že dokument V I 1 vydaný na základe nariadenia č. 555/2008 nie je len administratívnou podmienkou pre vstup vína na územie

Európskej únie. V tejto otázke sa Ústavní soud priklonil k právnemu názoru tunajšieho súdu, vyslovenému v rozsudku z 26. 4. 2018 [*omissis*].

III. A. Povaha dokumentu V I 1

18. Pokiaľ ide o povahu dokumentu V I 1, tunajší súd má v pláne zotrvať na svojom pôvodnom právnom názore a v určitom ohľade ho spresniť vzhľadom na závery Ústavného soudu.
19. Dokument V I 1 nemožno podľa názoru tunajšieho súdu redukovať len na administratívnu formalitu na colné účely, z ktorej by obchodník s vínom nemohol usudzovať nič, pokiaľ ide o kvalitu dovezeného vína. Nariadenie č. 555/2008 je totiž do značnej miery postavené na dôvere Európskej únie v osvedčenia vystavované autorizovanými subjektmi tretích krajín, v ktorých tieto subjekty potvrdzujú, že výrobok bol vyrobený prostredníctvom enologických postupov schválených Európskou úniou (prípadne zodpovedajúcim enologickým postupom OIV).
20. Z nariadenia č. 555/2008 priamo nevyplýva, že by Európska únia vykonávala autorizáciu či inak schvaľovala, ktoré úradné subjekty či laboratória tretích krajín môžu vystavovať dokument V I 1. Komisia na základe nariadenia len vedie zoznam subjektov, ktoré sú podľa tretej krajiny oprávnené doklad vystavovať. Samotnú autorizáciu vykonáva tretia krajina, nie Európska únia. Na druhú stranu nariadenie nemôže nahradiť akty medzinárodného práva verejného, a nereguluje teda napríklad vzťah tretej krajiny a Európskej únie. Z nariadenia preto nevyplýva oprávnenie tretej krajiny nahlásiť akýkoľvek subjekt, pokiaľ ho Európska únia akýmkoľvek aktom medzinárodného práva verejného neakceptuje (aj keby išlo o konkludentné konanie). Prinajmenšom zapísaním oprávnenej osoby tretej krajiny na zoznam vedený podľa článku 48 nariadenia č. 555/2008 Európska únia akceptuje tento subjekt ako subjekt oprávnený vydávať osvedčenia, ktoré bude uznávať.
21. Zmyslom právnej úpravy nachádzajúcej sa v hlave III nariadenia č. 555/2008 a osobitne štandardizácie sprievodných dokumentov k vinárskym produktom je zrejme uľahčiť medzinárodný obchod s týmito produktmi pomocou jedného z typických nástrojov medzinárodného obchodu (a v rámci Európskej únie tiež základnej zásady, na ktorej je založený voľný pohyb tovaru), a to uznávanie certifikátov – v tomto prípade uznávanie osvedčenia tretej krajiny vystaveného v rámci štandardizovaného dokumentu V I 1.
22. Krajský súd preto nemá pochybnosti o tom, že samotná Európska únia právnou úpravou nachádzajúcou sa v nariadení č. 555/2008 a uvádzaním autorizovaných subjektov na zozname vedenom podľa jeho článku 48 prejavuje dôveru v osvedčenia vystavované týmito subjektmi a automaticky tieto osvedčenia uznáva. Táto dôvera pochopiteľne nemôže byť neobmedzená a samotné nariadenie počíta s tým, že sa môže zistiť zneužívanie tejto dôvery (pozri napríklad článok 51). V takom prípade je potom priestor na to, aby Európska únia

ochránila trh Únie opäť prostredníctvom aktov medzinárodného práva verejného, a nie je teda zaťažená prípadnou zdĺhavosťou legislatívneho procesu Únie. Je teda zrejmé, že Európska únia môže zasiahnuť pomerne operatívne, a pokiaľ tak neurobí, možno predpokladať, že naďalej dôveruje subjektom autorizovaným tretími krajinami a uvedeným na zozname podľa článku 48 nariadenia č. 555/2008.

23. Žalovaná dodatočne predložila množstvo dokumentov, ktoré majú preukazovať, že správne orgány Českej republiky upozornili Komisiu na „problematickosť“ vín dovážaných z Moldavska a že v súvislosti s touto otázkou sa konalo niekoľko bilaterálnych rokovaní medzi českou a moldavskou stranou. Tieto dokumenty však v prvom rade preukazujú aktivitu českých orgánov po spáchaní predmetných správnych deliktov. Ani tak však nevyvracajú, že Európska únia ako celok má aj naďalej v pláne dôverovať osvedčeniam vydaným autorizovaným subjektom z Moldavska. Či už je absencia reakcie zo strany Komisie jej úmyslom alebo len dôsledkom nedostatočnej komunikácie s českými vnútroštátnymi orgánmi, individuálna snaha českých vnútroštátnych orgánov zmeniť prístup moldavského subjektu autorizovaného testovať vyvážené vína a vystavovať osvedčenia na dokumente V I 1 nemôže nič zmeniť na povahe dokumentu V I 1. Je potrebné poznamenať, že konkrétny rozsah uvádzanej „problematickosti“ vín dovážaných z Moldavska nie je tunajšiemu súdu známy a nebol v preskúvanom správnom konaní žiadnym spôsobom konkretizovaný (najmä nebolo bližšie zdôvodnené, do akej miery mala o tejto problematickosti vedieť práve žalobkyňa).
24. Na základe uvedeného sa tunajší súd domnieva, že dokument V I 1 nie je len administratívnou formalitou na colné účely a u obchodníka s vínom môže osvedčenie nachádzajúce sa na tomto dokumente vzbudzovať dojem, že dovážané víno spĺňa určité kvalitatívne štandardy.

III. B. Dôsledky pre uplatňovanie vnútroštátneho práva

25. Pre prípad, že sa Súdny dvor Európskej únie prikloní k uvedenému právnomu názoru, považuje krajský súd za vhodné spresniť tiež konkrétne dôsledky tohto právneho názoru pre následné uplatnenie vnútroštátneho práva, konkrétne pravidla o liberácii uvedeného v § 40 ods. 1 zákona o vinohradníctve a vinárstve.
26. Prvotným záverom, ktorý na základe uvedeného právneho názoru vyslovil tunajší súd a následne aj Ústavní soud, je možnosť subjektu zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt spočívajúci v uvádzaní vína, ktoré bolo vyrobené v rozpore s enologickými postupmi schválenými Európskou úniou, do obehu s poukazom na osvedčenie nachádzajúce sa na dokumente V I 1. Obstaranie si takého osvedčenia môže predstavovať vynaloženie všetkého úsilia, ktoré bolo od neho možné vyžadovať, aby porušeniu povinnosti zabránil. Pokiaľ právna úprava vychádza z dôvery Európskej únie v pravdivosť osvedčení vystavovaných autorizovanými osobami tretích krajín v dokumente V I 1, tak by bolo len ťažko ospravedlniteľné všeobecne žiadať od subjektov obchodujúcich s vínom, ku ktorému je pripojený dokument V I 1, aby naopak osvedčeniu nedôverovali a jeho pravdivosť

preverovali. Vyžadovať vykonávanie ďalších analýz zo strany týchto subjektov (ak neexistujú rozumné pochybnosti o pravdivosti osvedčení) smeruje v celom rozsahu proti zmyslu úpravy uvedenej v hlave III nariadenia č. 555/2008. Jej zakotvenie by totiž bolo v celom rozsahu nadbytočné, ak by subjekty obchodujúce s vínom mali z vlastnej iniciatívy zabezpečovať ďalšie, obsahovo totožné osvedčenia o splnení kritérií požadovaných Európskou úniou, pokiaľ ide o vlastnosti vína.

27. Pokiaľ autorizovaný subjekt tretej krajiny v dokumente V I 1 osvedčí, že výrobok bol vyrobený prostredníctvom enologických postupov schválených Európskou úniou (prípadne zodpovedajúcich enologickým postupom OIV), potom sa osoba obchodujúca s vínom, ku ktorému je pripojený tento dokument, môže spoliehať na pravdivosť takéhoto osvedčenia. Nie je pritom dôležité, že v samotnom osvedčení sa neuvádza, aké konkrétne analýzy sa uskutočnili a s akými výsledkami.
28. Je však nutné zdôrazniť, že možnosť zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt neznamena, že by obchodníci s vínom, ku ktorému je pripojený dokument V I 1 s vyznačením príslušného osvedčenia, boli automaticky zbavení zodpovednosti za správne delikty spočívajúce v porušovaní enologických postupov schválených Európskou úniou. Na účely posúdenia, či na zbavenie zodpovednosti v konkrétnom prípade postačovalo spoliehať sa na obsah dokumentu V I 1, je nutné skúmať všetky okolnosti prípadu. Na základe dokumentu V I 1 sa obchodník s vínom môže vo všeobecnosti oprávnené domnievať, že víno spĺňa príslušné kvalitatívne kritériá. Možno však zistiť skutočnosti, ktoré v konkrétnom prípade takú domnienku vyvracajú alebo ktoré znemožňujú stanoviť, že víno zodpovedá príslušnému dokumentu V I 1.
29. Tak ako nie je neobmedzená dôvera Európskej únie v pravdivosť osvedčení (pozri napríklad možnosť postupu podľa článku 51 nariadenia č. 555/2008, s čím súvisia prípadné následné kroky Komisie voči autorizovaným subjektom tretích krajín), nemôže byť neobmedzená ani dôvera obchodníka s vínom v pravdivosť osvedčení. Spoliehanie sa na osvedčenia preto nemožno považovať za vynaloženie všetkého úsilia v prípade, že páchatel' správneho deliktu vedel alebo objektívne musel vedieť, že dovezené víno požiadavky na enologické postupy s nezanedbateľnou mierou pravdepodobnosti nemusí spĺňať.
30. Ako uviedol Ústavní soud, je nutné v konkrétnom prípade hodnotiť, či sa kontrola vykonáva priamo u dovozcu vína alebo u jeho ďalšieho predajcu, či sa vykonáva bezprostredne po jeho dovoze alebo naopak s výraznejším časovým odstupom, a tiež, či sa objavia indície, ktoré validitu osvedčenia na dokumente V I 1 spochybnia. Bremeno tvrdenia týkajúce sa týchto indícií, pokiaľ má dôjsť až k uloženiu správneho trestu, však spočíva už na správnom orgáne.
31. Podľa Ústavního soudu je tiež primárne úlohou správneho orgánu, aby uplatnil prípadné pochybnosti týkajúce sa toho, či kontrolované víno je skutočne vínom, ku ktorému bolo vystavené osvedčenie na dokumente V I 1, resp. či sa s vínom po vystavení osvedčenia nemanipulovalo. Ak by boli tieto pochybnosti opodstatnené

konkrétnymi skutkovými zisteniami, musel by obchodník s vínom také pochybnosti vyvrátiť, aby bolo možné domnievať sa, že predmetné víno zodpovedá príslušnému dokumentu V I 1. Len v takom prípade totiž môže mať jeho domnienka splnenia kvalitatívnych kritérií vína spojená s dokumentom V I 1 reálny základ.

32. V prejednávanej veci žalobkyňa v správnom konaní konkrétne dokumenty V I 1 nepredložila, len navrhla dôkaz týmito dokumentmi. Správne orgány si však tieto dokumenty nevyžiadali s tým, že nie sú pre rozhodnutie vo veci samej vôbec potrebné. Hoci sa vo svetle tejto skutočnosti môžu zdať predkladané otázky ako akademické, ich zodpovedanie je podstatné pre rozhodnutie súdu. Pokiaľ by totiž dokument V I 1 všeobecne mal len povahu administratívnej formality pre dovoz vína a obchodník s vínom by na základe neho teda vôbec nemohol vyvodzovať žiadne predpoklady týkajúce sa kvality vína, nebolo v danom správnom konaní vôbec potrebné konkrétne dokumenty V I 1 vyžadovať. Dôsledkom je nedôvodnosť daného žalobného dôvodu. Pokiaľ však dokument V I 1 nemá len charakter administratívnej formality, platí jednoznačný záver Ústavného soudu, že zaobstaranie si tohto dokumentu mohlo mať za následok liberáciu žalobkyne, a správne orgány preto mali skúmať a hodnotiť konkrétne okolnosti prípadu na účely posúdenia, či sa žalobkyňa skutočne zbavila zodpovednosti za správny delikt alebo nie. Dôsledkom je potom zrušenie správneho rozhodnutia s tým, že v ďalšom konaní musí správny orgán tieto okolnosti ďalej skúmať a posudzovať.

III. C. Súlad vnútroštátneho pravidla o liberácii s právom Únie

33. Hoci tunajší súd nemá pochybnosti o súlade uvedených dôsledkov uplatňovania vnútroštátneho práva s právom Únie, rozhodol položiť tiež druhú otázku, a to predovšetkým preto, aby predišiel možnosti, že sa prejudiciálna otázka bude považovať za priveľmi úzko formulovanú v dôsledku nesprávneho vymedzenia toho, do akej miery ide v prejednávanej veci o interpretáciu práva Únie a do akej miery ide už o interpretáciu čisto vnútroštátnej právnej úpravy. Navyše možnosť liberácie sa tiež nepriamo týka presadzovania samotných pravidiel Únie pre enologické postupy, konkrétne článku 80 ods. 2 nariadenia č. 1308/2013. Aj z tohto dôvodu považuje súd za vhodné, aby mal Súdny dvor Európskej únie priestor vyjadriť sa nielen k samotnej povahe dokumentu V I 1, ale celkovo k právnemu názoru zastávanému tunajším súdom (aj Ústavným súdom), pokiaľ ide o uplatňovanie vnútroštátneho práva, a to v širších súvislostiach.
34. Keďže z pohľadu práva Únie nie je podstatné, v akom rozsahu je vnútroštátne pravidlo explicitne vyjadrené v texte zákona, pristúpi súd na účely druhej otázky k formulácii konkrétneho vnútroštátneho pravidla platného pre teraz prejednávanú vec, ktoré jednak vychádza z ustanovenia § 40 ods. 1 zákona o vinohradníctve a vinárstve, jednak je konkretizované závermi Ústavného soudu vyslovenými v teraz prejednávanej veci. S ohľadom na povahu rozhodovacej činnosti Ústavného soudu možno totiž toto vnútroštátne pravidlo považovať v danej konkrétnej veci za konečné a pre všetky súdy záväzné. Toto vnútroštátne pravidlo, na ktorého súlad s právom Únie sa tunajší súd pýta, možno zhrnúť takto:

obchodník s vínom dovezeným z Moldavska sa môže zbaviť zodpovednosti za správny delikt spočívajúci v uvedení vína podrobeného enologickým postupom nepovoleným v Európskej únii do obehu, ak nie je vnútroštátnymi orgánmi vyvrátená domnienka tohto obchodníka, že víno bolo vyrobené prostredníctvom enologických postupov schválených Európskou úniou, ktorú mohol nadobudnúť z dokumentu V I 1 vydaného moldavskými orgánmi na základe nariadenia č. 555/2008.

35. Ako bolo uvedené, na účely uplatňovania uvedeného pravidla je nutné zohľadniť množstvo čiastkových skutkových okolností a navyše z neho vyplýva niekoľko výnimiek. Podstatou druhej otázky teda je, či je možnosť zbavenia sa zodpovednosti za správny delikt na základe uvedených skutočností z pohľadu práva Únie principiálne vylúčená, prípadne či z práva Únie vyplývajú iné prekážky pre uplatňovanie tohto pravidla, ktoré musia vnútroštátne orgány skúmať.
36. Keďže tunajší súd nevidí žiadnu prekážku uplatňovania uvedeného vnútroštátneho pravidla (ak Súdny dvor rozhodne, že dokument V I 1 nie je len administratívnou formalitou pre colné účely), nepovažuje za potrebné uvádzať ďalšiu argumentáciu na účely tohto záveru.

IV. Záver

37. S ohľadom na uvedené predkladá Krajský súd v Brně Súdnemu dvoru Európskej únie tieto otázky:
 1. Predstavuje dokument V I 1, vydaný na základe nariadenia Komisie (ES) č. 555/2008 z 27. júna 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008 o spoločnej organizácii trhu s vínom, pokiaľ ide o podporné programy, obchod s tretími krajinami, výrobný potenciál a kontroly vo vinárskom sektore, a obsahujúci osvedčenie autorizovaného subjektu tretej krajiny, že výrobok bol vyrobený prostredníctvom enologických postupov odporučených a uverejnených zo strany OIV alebo schválených Spoločenstvom, len administratívnu podmienku pre vstup vína na územie Európskej únie?
 2. Bráni právo Únie vnútroštátnemu pravidlu, ktoré umožňuje obchodníkovi s vínom dovezeným z Moldavska zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt spočívajúci v uvedení vína podrobeného enologickým postupom nepovoleným v Európskej únii do obehu, ak nie je vnútroštátnymi orgánmi vyvrátená domnienka tohto obchodníka, že víno bolo vyrobené prostredníctvom enologických postupov schválených Európskou úniou, ktorú mohol nadobudnúť z dokumentu V I 1 vydaného moldavskými orgánmi na základe nariadenia Komisie (ES) č. 555/2008 z 27. júna 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES)

č. 479/2008 o spoločnej organizácii trhu s vínom, pokiaľ ide o podporné programy, obchod s tretími krajinami, výrobný potenciál a kontroly vo vinárskom sektore?

38. [omissis] [procesný krok podľa vnútroštátneho práva]

[omissis] [poučenie o opravnom prostriedku]

Brno 14. januára 2020

[omissis] [podpis]

PRACOVNÝ DOKUMENT